

BPIE institut iz Bruxellesa snimio video priču o obnovi zagrebačke škole za učenike s poteškoćama

Obnovom povijesne zagrebačke škole do čak 84% uštede energije za grijanje i zdravijeg prostora za učenike i učitelje

Obnova Centra za odgoj i obrazovanje Slave Raškaj u Zagrebu pokazuje snagu ovog projekta kojom se osigurala viša kvaliteta života djece, roditelja i zaposlenika. Projekt je unatoč izazovima pandemije COVID-19 i jakim potresima uspješno završen, a na dobrobit 600 ljudi koji koriste ovu zgradu, uključujući učenike s poteškoćama i više od 100 zaposlenika.

Osim što je postignuta 84% ušteda energije za grijanje, obnovom je značajno poboljšana kvaliteta života učenika i radnika u centru. Kvaliteta zraka značajno je bolja zahvaljujući novom sustavu ventilacije i uklanjanju azbesta s krova. Izgrađen je i senzorni park koji pomaže učenicima uključiti sva osjetila kako bi pomogao učenicima s oštećenjima sluha i autizmom.

Direktiva EU-a o energetske učinkovitosti zgrada (EPBD) mogla bi omogućiti više ovakvih projekata, dajući prioritet obnovi naših zgrada sa slabim energetske performansama. Direktiva je sada u posljednjim mjesecima pregovora između Europske komisije, Parlamenta i država članica, budući da je proces revizije započeo 2021. u okviru EU Green Deal.

Video možete pogledati [OVDJE](#)

Priča

- Obrazovni centar Slava Raškaj u Zagrebu, Hrvatska, koji koristi 600 osoba (uključujući učenike i 105 zaposlenika), pruža usluge obrazovanja i socijalne skrbi. Vizija je poboljšati kvalitetu života i integraciju djece, mladih i odraslih s komunikacijskim poteškoćama.
- Zgrada, stara oko stotinu godina, dotrajala je, ali nije bilo novca za potrebnu obnovu. Nadalje, centar se nalazi u **povijesnoj zgradi** što znači da bi svaka obnova morala slijediti posebna konzervatorska pravila.
- Projekt je krenuo teško u vrijeme **razornih potresa koji se dogodio tijekom faze projektiranja**. (osam ljudi je poginulo i još 26 ozlijeđeno s više od 60.000 oštećenih zgrada) i **pandemije COVID-19**. Srećom, sama škola **nije stradala od potresa**.
- Bez obzira na to, **projekt je nastavljen i u njega je bilo uključeno 200 ljudi**, koristeći tehnologije poput Building Information Modeling (BIM) kako bi se olakšala obnova i predvidjeli problemi prije nego što se pojave.

- Nakon završetka, prednosti projekta bile su ogromne za one koji koriste zgradu, uključujući učenike.
- Obnova, izvorno namijenjena za uštedu energije, također je uključivala i dodavanje senzornog parka za djecu s poteškoćama u razvoju (škola je specijalizirana za djecu s oštećenjima sluha i autizmom). Škola je odlučila uložiti dodatna vlastita sredstva (pored javnih sredstava EU-a kojima je plaćeno veliko renoviranje), kako bi implementirala „senzorni park” koji pomaže u potpunosti uključiti sva dječja osjetila u sve njihove aktivnosti tijekom dana.

Rezultati:

- Škola je ostvarila **84% uštede energije za grijanje zahvaljujući potpuno izoliranoj ovojnici zgrade (prozori, podovi, krovovi, fasada)**, ali je ugrađena i dizalica topline kao obnovljivi izvor energije, čime su ostvarene dodatne uštede energije na računima.
- Smanjene su emisije, ali i poboljšana **kvaliteta boravka i rada u zgradi** zbog povećanja kvalitete zraka, zamjene opasnog azbestnog krova, povećane sigurnosti i zaštite od požara, povećane seizmičke otpornosti, ugradnje sustava grijanja, hlađenja i ventilacije.
- Sada postoji bolja dostupnost centra za djecu s teškoćama u razvoju koja idu u školu i one s ograničenjima u kretanju, uključujući i stvaranje senzornog parka. Senzorni park stimulira sva osjetila učenika od trenutka kada kroče na školsko dvorište (npr. staze su izrađene od različitih materijala (šljunaka, gume, itd. što stimulira različite osjećaje i zvuk). To je donijelo goleme prednosti dječjim iskustvima učenja.
- Za **360° virtualni obilazak** obnovljene zgrade i novog senzornog parka posjetite: <http://virtualnesetnje.eu/showcase/slaveraskaj>

Kako se obnova financirala?

- Gotovo 2 milijuna EUR iz EU Fonda solidarnosti

Zašto je ova priča sada bitna?

- **Ostvarena ušteda energije u ovakvim projektima obnove nudi zaštitu od viših cijena energije.** S povećanjem cijena energije u Hrvatskoj posljednjih godina, 84% uštede energije omogućuje školi preraspodjelu svojih resursa za bolje usluge za učenike i nastavnike koji koriste objekt.
- **Ublažavanje rizika od potresa.** Hrvatska se nalazi u aktivnom potresnom području, a razorni potresi 2020. dokazuju da su ovakve obnove potrebne kako bi se povijesne građevine zaštitile od budućih potresa¹.

¹ Potresi predstavljaju veliki rizik. Hrvatska je nedavno [dobila](#) milijardu eura iz sredstava EU-a nakon dva potresa 2020. koji su oštetili oko 26 000 zgrada u zemlji, uključujući više od 500 obrazovnih zgrada. [Potres](#) iz ožujka 2020.: šteta u stambenom sektoru procjenjuje se na oko 6,88 milijardi EUR obrazovnih zgrada.

- **Klimatske promjene dovode do viših temperatura u Hrvatskoj.** Utjecaj klimatskih promjena u južnoj Europi [dovodi do više dana ekstremnih temperatura](#). U Hrvatskoj se do kraja stoljeća [predviđa porast srednjih mjesečnih temperatura za 4 stupnja](#). Ovakva obnova, uz ugradnju sustava ventilacije, hlađenja i senzornog parka, može pomoći u smanjenju rizika od topline za učenike i nastavnike koji koriste zgradu.
- Priča je **jako dobar primjer kako se javno financiranje** može učinkovito koristiti za obnovu zgrada

Citati:

“Svi učenici i učitelji u Europi zaslužuju zdrave škole. Obnova Centra za odgoj i obrazovanje Slava Raškaj pokazuje koliki utjecaj to može imati ne samo na okoliš, već i na naš svakodnevni život učenika, odgajatelja i roditelja. Ovo je svijetli primjer koji treba ponoviti u cijeloj EU.”

Ciarán Cuffe, član Europskog parlamenta, Zelena stranka Irske, izvjestitelj Direktive o energetske učinkovitosti zgrada u Europskom parlamentu

“Na svakih milijun eura uloženi u obnovu zgrada, u Hrvatskoj se sačuva ili otvori do 29 radnih mjesta.”

Anđelka Toto Ormuž, predstavnica ROCKWOOL Adriatic & HUPFAS

“Osim što smo projektirali obnovu ove zgrade kojom smo ostvarili 85% uštede energije za grijanje, ugradili smo i dizalicu topline kao obnovljivi izvor energije.”

Tea Helman Jukić, arhitektica

„Postigli smo dobrobiti za sve korisnike zgrade, s povećanjem kvalitete zraka, grijanjem, hlađenjem i ventilacijom koji prije nisu postojali te također poboljšali pristupačnost za djecu s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti.“

Tea Helman Jukić, arhitektica

“Ovakvi projekti ne samo da štede energiju, već i smanjuju emisije te poboljšavaju kvalitetu života i rada unutar obnovljene zgrade.”

Anđelka Toto Ormuž, predstavnica ROCKWOOL Adriatic & HUPFAS

“Sada je moguće regulirati temperaturu u sobama, a prostor je potpuno prilagođen potrebama djece. Sada imaju sve što im je potrebno i ovo je pravi smjer kojim treba ići.”

Danijel Kovačev, roditelj djeteta koje pohađa školu

Politički kontekst – Kako zakonodavstvo EU može omogućiti više ovakvih projekata?

Direktiva o energetske učinkovitosti zgrada (EPBD) koja predstavlja temeljni pravni okvir za obnove i dekarbonizacije zgrada, kao što je ova javna zgrada, trenutno je u završnoj fazi pregovora između Europske komisije, Parlamenta i država članica (Vijeća). Direktiva

je otvorena za reviziju 2021. u okviru EU Green Deala. Komisija namjerava završiti pregovore do kraja 2023.

EPBD bi mogla osigurati da se javni novac usmjerava prema sličnim projektima kao što je to centar Slava Raškaj.

Što je minimalni standard energetske učinkovitosti (MEPS)?

MEPS je propis koji nalaže određenim postojećim zgradama unutar definiranog teritorija da zadovolje određeni standard izvedbe, do određenog datuma usklađivanja ili prema prirodnim okidačkim točkama u životnom vijeku zgrade (npr. vrijeme prodaje). Zahtjev se može odnositi na sve zgrade ili određene segmente zgrada (primjeri segmenata zgrada: poslovne zgrade, javne zgrade, stambene zgrade)

Trenutno se raspravlja o uvođenju MEPS-a u okviru preinačenog EPBD-a: raspravlja se o dvije glavne točke:

- pokrivenost nestambenih i stambenih zgrada
- koji dio stambenih zgrada treba obuhvatiti prioritarno: zgrade s lošijom izvedbom ili zgrade s prosječnom izvedbom?

Više informacija:

- [Assessment of the EU institutions positions \(June 2023\)](#)
- [Background on the Minimum Energy Performance Standards and suggestions on their implementation](#)

BPIE

BPIE (Buildings Performance Institute Europe) vodeći je neovisni think tank o energetske učinkovitosti zgrada. Naša je vizija klimatski neutralne zgrade, usklađene s ambicijom Pariškog sporazuma te pošteno i održivo društvo. Donositeljima odluka u Europi i na globalnoj razini pružamo praktične analize politika koje se temelje na podacima, savjete i podršku u provedbi. www.bpie.eu

RENOVATE EUROPE

RENOVATE EUROPE politička je komunikacijska kampanja s ambicijom smanjenja energetske potražnje u EU zgradama za 80% do 2050. putem zakonodavstva i ambicioznih programa obnove. Ubrzavanje stope obnove ključni je alat u borbi protiv klimatskih promjena i donijet će velike koristi za ljude, njihovu kvalitetu života i gospodarstvo. [Home - Renovate Europe \(renovate-europe.eu\)](http://Home-RenovateEurope(renovate-europe.eu))

Kontakt za medije

Caroline Milne
Head of Communications
BPIE (Buildings Performance Institute Europe)
caroline.milne@bpie.eu
+32 (0)4 87 54 39 07

Contact information of those involved in the videos for further interviews can be provided upon request.

Anđelka Toto Ormuž
ROCKWOOL Adriatic & HUPFAS representative
andelka.toto-ormuz@rockwool.com
+385 99 313 8002